

Ar pascha wissuschehliga augsta Keisera wehleschanu.

Nº 27.

Pirmdeenâ 5. Juli

1865.

Gekschsemmes finnas.

No Rihgas. Augstzeenigs general-gubernatoris un eelschigu walsts buhfschanu ministeris us baltiflu guberniju ritterschaftes luhgschanu — ar ko baltifla komiteja weenâ prahâ — augstam Keiseram preefschâ liffuschi tohs nospreedumus, par muischas polizejas muischu-lungu un deenesta deweju warru, sawus ap-pakschneekus ar meesas strahpehm sohdih (flattees Mahj. w. 12. un 17. Nri. f. g.), un augstais Keisers libdi tam laikam, samebi jaunu teesas buhfschanu eetaisbhs, ar ihpaschu wissaugstaku pawehleschanu no 4ta Juni f. g. nosazzijis: 1) Pagastu-teesahm rihtajuhras gubernijâs paleek aisleegts grunteekus un semneku mahju rentineekus ar meesas strahpi strahpeht; bet tahs zittas strahpes, ko tahs weetas semneku liffumi preeksch tahdeem faudihm nosafka, wehl paleek spehka, un 2) muischas polizejai, muischu- un deenesta-dewejeem fungem paleek aisleegts ar meesas strahpi strahpeht tohs winnu warra buhdamus, ka arri deenestneekus un zittus derretus kulpus; — tikkai pee ne-pee-auguscheem tas wezs liffums paleek spehka.

No Pehterburos. Dsirdoht, ka ar 12to Juli truhves laiks Keisera pilst beigschotees un tad arri jaunais Leelfirsts Krohna-mantineeks Aleffanders Keiseram svehreschoht ustizzibas-svehrestibu; us scho deenu arri us Pehterburgu pahnahschoht tee Leelfirsti Vladimir un Aleffei, kas taggad peldejotees Staraja Russas awotôs. — Daudsina arr, ka Dahau krohna-prinjis gibboht faderretees ar muhsu augsta Keisera mahfas, Leichtenberg erzogenes ohtru meitu.

No Odessas ralsta, ka Egipte kolera sehrga neganti plohsotees un ka Kreewu dampfuggu un andeles heedribai Odessa pilsehât pa telegrafu no

Konstantinopeles atnahkuse tahda finna, ka teem no Aleffandrias nahldameem fuggeem effoht nolisits 5 deenas valist ahrypuus Dardanelles uppes.

Ahrsemmes finnas.

No Schleswig-Olsteines ralsta, ka 6ta Juni Augustenburgas erzogam bijuse dsimtes-deena un Schleswig-Olsteineeschi sataffijuschees pa mallu malahm scho deenu preezigi swinnett. Bruhfschu waldineeki, kas tur par pahrwalditajeem, teem aisleeguschi wissas redsamas gohda-parahdischanas un farroga us-willfchanas, bet to tak nespeljuschi aisleegt, ka faudis pa sawahm mahjahm to svehstijuschi un ka gabjuschi erzogam labbu laimi wehleht. Urri Ehstreiku farraspehka musikanti erzogam us scho preezas-deenu gohdamusihki nessufuchi. Erzogs laimes-wehletajus mihligi sanemdams, teem teizis, ka wissch lehnâ garra wissu buhfschoht nogaidiht un noskattiht, kas ar schahs semmes waldischanu isjukschoht.

Bittas finnas no turrenes wehl ralsta, ka tur striydes un nesaderreschanahs effoht bes galla, ka jan tahdâ semme, kur ihsta waldischana wehl naw nobibbinata. Ta ka Wahzeeschi agrak suhdsjahs, ka winneem Dahni ar warru usspeeschoht Dahnu mahzitajus un skohlmeisterus, ta taggad Schleswigas eedishwotaji suhdsjahs, ka winneem usspeeschoht Wahzu mahzitajus im skohlmeisterus, kas scheem neto saprohtamu newarroht fluddinahnt nedj mahzicht. Sinnen, pehz pabeigta farra wissur Wahz walloda attal tikkai cewesta, pehz draudschu paschu wehleschanahs; leelaka pusse bij Wahzeeschi un pehz winnu wehleschanahs tat arri notilla, bet masaka pusse, kas irr Dahni, palista tuffchâ un tee nu taggad schehlojahs, ka winni

teekoht speesti un pat flohlmeisteri flohlas ar winau behrneem newarroht farunratees. Sinnams, ka tas ta nepaliks, bet ahtrumä waldischana wiffas ikkatra waijadisbas newarreja wehrä nemt; jau ihpaschi wihi effoht eezelti, kas lai gruntigi wiffas leetas ismekle un waldischana finnamu darra, ka warr palihdsbu sneegt, fur ta waijadisiga. Tad wehl leelas fildas effoht ar to, ka Wahzeeschi, Dahaus neganti eenih-dejuschi, nemas nezeeschoht, ka zitti walijoht drehbes, kam tahdas pehrwes, ka Dahnu farrogam; tee noraujoht tahdus lakkatus, perroht tohs puikus, kas us armonikahm spchledami Dahnu singes singejoht un noplebschoht bohdehm schiltes, fur Dahnu wallodä usralstichts. To paschu darroht us kapfehtahm, fur Dahnu rakstus atrohdoht u. t. pr. — Pahr to nahlamas waldischanas buhschanu raksta, ka eedsihwotaju leelaka datta gan stahwoht us Augustenburgas erzoga pufsi, bet netruhbstoht arr tahdu, kas wehlejotees labprahf ar Pruhfscheem sabeirotees par weenu leelu walsti, jo teem effoht bail, ka eenihdetee Dahni atkal tahdureis winnu semmi nepanemmoht sawä warra, kad ta palistu ihpascha masa walste preefsch fewis ween.

No Konstantinopeles pahr to Egipte plohsidamohs kolera-fehrgu rafsta, ka ta effoht iszehlufehs Turku sivehtkus swinnoht us Arasat kalmu, fur ifgaddos dauds tuhilstochas aitas nokaujoht preefsch uppureem. Turku waldischana ikgaddä malkajoht 40,000 piasterus teem, kas gahda, ka to aitu eefschas teek aprakas; schoreis tas, kas scho darbu usnehmee, naudu gan fanehmis, bet tahs eefschas astahjis wirs semmes, kas karstä gaisa puhdamas to fehrgu dsemdejuschas. No turrenes nahldami sivehtreisnekt to fehrgu tahtak isplattijuschi. Egipte ar lohpu-fehrgu tahds pußmillions wehrschu, sirgu un aitu sprahdsis, un eedsihwotaji sprahgschus lohpus pa dakkai eemettuschi Nil-uppe un juhrä, un pa dakkai tik felki ween semme eeraktuschi. Leela wassaras karstumä schi nelabba smalka gaisu ta famaitajuse, ka ir pats mehris warrejis no ta iszeltees. Pats Egiptes wize-technisch, ka fakla, effoht no tahs fehrgas muzzis us Konstantinopeli, un sultanam atweddiss baggatas dahwanas lihds ar weena gadda nodohschana, kas tam jamaksa sultanam. Scho ar leelu gohdu fanehmuschi un tam newaijadsejis wis 5 deenas ahrpuhs ohstas gaidiht, lai reds, woi naw fehrgu lihds atweddiss. — Turku sultans wehlejis Nazaretes pilsfehsta buhweht Protestantu basnizu.

No Franzuschi semmes. Nupat Hamburgas leelas Wahzu andeles-awises „Börsen-Halle“ irr laffama siana, ka Marselhes pilssfehsta us leela platscha effoht lihds 6000 jauni laudis (puisch) sapulzeju-schees un wissi lohpä, zits zittam rohkas sneegdami, itt zeeti norunnadami nospreeduschi, pirms us prezze-schanoths ne-eelaistees, ne arri us to dohmaht, lihds lamehr wiffas jaunas meitas (dahmas) no sawahm taggadejahn eeraschahm tapat pee dsihwoschanas, ka

arri no tahs pahileeku leelas lepnibas un aplamas stahthes pee drehbehm, buhschoht astahjuschahs un eeksch prastakas buhschanas, tapat pee gehrbischanaahs, ka arri pee seewischku mahjas faimneezibas darbeem atpakkat greefschahs. Schee jaunekli stipri us to pastahwedami pagehroht, lai wiffas jaunas meitas astahjoht tohs lihdschinnigus plattohs krinnolinus un lai tapat atmettoht to lepnu mattu-pihschanaas-igresnofchanu, ka arri to ildeenischi paseereschanu un lai turpretti d'sennotees us to, pilnigakas eeksch faimneezibas darbeem palist u. t. pr. Woi schee jaunekli sawu apsohlischanoths un apnaemschanoths arri pareisti ispilidami isturrefees un pee wahrda palits, par to us preefschu dsirdefam. Un pehz taisnibas warr arri jazziht, ka schi jaunu-meitu lepnibas nelaimes fehrga nau ne ween Franzuschi un zittas semmes, bet ir pat muhsu semme schös pehdejös gaddös leelisski ween wairojuses un pilnos fohtös us preefschu gahjusi. Jo leelaka datta jaunu meitu wairak gan nesinn, (jeb negribb sinnah,) ka tikkai sawu flinkumu labpiht, weegli padsihwoht, lepni isrohstatees un tad tikkai us bruhtganeem ween dohmaht. Sinnams, ja nu lahdam puhscham tahda meita par seewu gaddabs, kam schahda nelaimes nagla irr galva, tad skaidri prohtams, ka lahdam wiham irr nepanessamas fakkas usmauktas fakkas.

—rbe—

No Brest pilssfehlas, Franzuschi semme, rafsta ta: Tas postes-fuggis „Lafajette“ no Neujorkas nahldams us jubras fanehmis 44 zilvetus, las ar to pohstā gahjuschu Amerikas fuggi „William Nelson“ braukuschi. Ar to Nelsoni braukuschi 480 reisnekti un zaur ugguns-grehku tas pohstā gahjis. Lafajette 24 stundas pa to widdu braukajis un raudsijis usnemt wissus, ko wehl pee dsihwibas atraddis.

No Parishes. Jau effam lassiuschi pahr to, ka Parishes wiffadi ammatneeku selli, ir kutscheri un fullainai us reis no deeneesteem astahjuschees, pagehredami leelaku lohni. Sinnams, ka weenadi ta jau newarreja palist un ar laiku tee atkal faderrejabs, weeni atlaisdam, ohtri peelidam, lai gan lihds schim itt wissi wehl naw faderrejuschees. Taggad nu atkal laffam, ka lohpmannaem bohdes-selli atteitischees. Ko tad schee gribb? woi arr pagehr leelaku lohni? Ne, schee pagehr — lai sivehtdeens bohdes natura wakkä. Ta nu gan teizama pagehreschana, — ja tik selli apnehmuschees sivehtdeenu sivehtihit ka peeklahjabs un nedohma pa scho brihwdeenu usmekleht un staigaht zittas grehku tekkas.

No Londones rafsta, ka arri pee winneem dilti sausis laiks bijis un lohku lappas no leela sausuma jau mettuschiabs bruhnas. Bet tapat zilvekeem ka lohpeem un stahdeem par preeku 17ta Juni atkal ee-fahjis leetus liht un ja tik nu lahdas deenas leetus lihdschahm, tad wiss atkal istaifschotees par labbu. — Englandeeschi leelmanni sawas runnas-deenas un wassaras-preekus Londonē pabeiguschi, wissi no Lon-

dones effoht aisbraukuschi us semmehm pa wassaru padfishwotees, — fa jau ikgadda mehdsoht notift.

No Italias. Italias lehnina Wiltora Emmanuela faderreschanahs ar Bahwestu, fa jau finnam, irr usgahjuſe us fehli, fa tahlak wairs neteek. Irr no abbahm pufsebm tahdi eemesli preefschā gaddijuschees, fo schim brihscham newarr no zetta dabbuht ahrā un tadeht gan buhs us kahdu laiku jamett meers, famehr atpuhſdamees atkal padohmu atraddihs, fa teem eemesleem tilt pahri, jeb fa tohs no zetta dabbuht ahrā. Schoreis Bahwestis bijis pirmais, kas lehninam rohku fineſſis, pats grahmata rakſidams, lai derrigu wihrū pee winna afsuhtoht, ar fo no runnah, fa taſ tuſchias biſlapu weetas atkal pil diht. Tad nu arri no abbahm pufsebm schoreis tilka darrihts fo warreja un lehninch arri teem biſkapeem bij wehlejis atpalkat nahkt, kas fa lehnina prettineeki agrak no sawahm weetahm bij aſraidi. Bahwests gribbetu daudis warras wehl dabbuht pahr Italiu, fa winnam agrak bija, un lehninch no sawas galwas ween to nespēhj darriht, pirms walſts fanahſchana pahr to nospreesch, fo wehl wairak warretu darriht. Franzuschu waldischana diktı kahro, fa Italia faderretohs ar Bahwestu, bet Italeescheem bail, fa tas tohs atkal ne-eewadda wezzas pehdas un tadeht ſtihwi ween stahw pretti un nekahdu faderreschanu negribb, ar fo teem kahds kaweklis buhtu zetta lift, zaur fo tee pehz ſawa eedohmata mehrka newarretu ſteeptees. — Sinnams, wezzajam Garibaldim un winna draugeem arr ta faderreschanahs ne buht ne patihs. Winsch ſawā Kapreas falla effoht iſtli ſlims un ſchi ſlimmiba effoht ta, fa winnam truhſtoht darba. Dokteri jau reisu reisahm winnam padohmu bewufſhi, lai no Kapreas fallas aiseijoht, bet winsch atbidoht: „Ko lai es zittur darru? Es negribbu maiſitees tahdas darrifchanas, kas us abbejahm pufſehm klibbo. Tapehz paleeku mahjā, kaut arri man te fahpes jazeesch.“

Laupitaju buhſchana Italiā wehl nelā naw bei guehſs. Neſenn tur atkal fakerts kahds laupitaju waddons, wahrda Giardullo un teek teefahſt. No ta daudis ſectas nahtoht gaifmā pahr laupitaju buhſchana, fo lihds ſchim wehl neſinnaja. Winsch is ſakloht, kahdi baggati muſchneeki turpat no aplahrteahm weetahm jau 1860ta gadda winnu us ſcho negantu ammatu ſafkubbinajuschi un winnam ar padohmu un darbeam us to palihdſejuschi. Pa teem 5 gaddeem, famehr winsch ſcho negantibu dſinnis, jau kahdu millionu franku us daschadu wiſſi effoht ſalaupijis, fo teizahs ſaweem beedreem isdallijis. Woi tad kahds brihnumis, fa laupitajus til drihs newarr isnihzinah, kad paſchi aplahrteji eedſihwotaji winneem us to palihds? Teiz, fa ſchoreis arr daudis tahdi lihds ſinnatneeki teeloht ſanemti zeet un lihds teefati.

No Spanijas. Spanijas lehnineene Isabella irr Neapeles wezza lehnina tuhwa raddineeze un ta-

deht ta lihds ſchim Italias lehnina walſti wehl naw atſinnufe par tahdu, neds ſawu ministeri turp fuhtijufe; jo, fa laſſitaji jau ſinn, Neapeles walſts patte peekritta pee Sardinias walſts un ar to kohpā palikka par Italias walſti. Spanijas lehnineene par to bij kauna us Italias lehninu Wiltoru Emmanuelu, fa tas winnas raddineeku itt fa isdſinnis no walſts un ſemmes; bet eenails neko labbu nedarra, — ſkahde ween zaur to zettahs un tahdu walſtu pawalſtneeki arr nedrihſt drohſchi dſihwoht weeni ohra ſemmē, jo tur naw, kas winnaus aſſtahw. To tad nu Spanijas lehnineene arr deesgan labbi atſinnufe un labbi ſinnadama, fa raddineeks ſawu walſti un ſemmi tadeht atpalkat nedabuhs, ta taggad pat dohmaja, Italias lehnina walſti no Spanieſchu pusses arr apſtiprinhalt un ſawu ministeri fuhtih ſtus Italias galwas pilsfehtu Florenzi. Bet fa nu dſird, tad preesteri lehnineenei to gribboht aſſleegt un ſakloht, fa, ſad winna to darrifchoht, tad Spanija paſchā izzelschootees dumpis. Dſirdehs nu gan, fo lehnineene darrihs.

No Amerikas. Tee, kas to Deenwiddneeku jeb Wehrgu-walſtneeku buhſchana pahrfinn, ſtahsta, fa agrak to newarrrejuſchi ne dohmaht ne tizzeht, fa winnu waldischana til ahtri un til pepeſchi isnihſchoht. Ta effoht til gruntigi isnihkuſe, fa us nekahdu wiſſi wairs newarroht ſeltees. Kad apdohmajohit til winnu leelischanohs zaur awiſehm un winnu isturreſchanohs prett ſwefchineekeem, tad newarroht deesgan pahr to isbrihnotees, fa tas wiſſi til ihsa laika warrejis isputteht. Englaudeſchi effoht rehſkinajuschi, fa 20 gaddus tur dumpis plohſiſchootees un turpat Amerika laudis ſpreeduschi, fa daschi gaddi pa-eefſchoht, — bet te us reis, til fo kare-waddons Lih padeweſes, wiſſi ſakrittis pelnoſ, patte winnu waldischana behguse un no wiſſa redſams, fa winnu buhſchana til misa jeb tſchaumala ween bijuſe un fa til warra un ſpaideba ween to til tahl' ſpeduſe un uſturejuſe. Taggad ta pagallam ſarauſlita, fa paweddeena wairs newarr atraſt. Bet kad taggad winnu walſti gruntigi pahrluhkojoht, tad aufſtas ſchauſchalas eijoht pa kauleem. Wiſſas walſts un heedribas ſautes gluſchi ſarauſitas, wiſſi zetti, fo pee dſihwes waijaga, druppōs un tohs paſchus druppus no zetta dabbuht ahrā, teem truhſtoht ſpebla un labba prahta. Sawus uſwarretajus tee ne azzu gallā newarroht eeredeſht, bet pee teem atreebtees, jeb teem isbehgt tee arr nebuht newarroht. Tee arr wairs nespēhjoht ſawu abtru prahtu meerinah un uſtizzigt un tſchallti ſtrahdadami to pohtu glahbt un us labflahſchana dſiltees, bet fa dſilteas dohmās nogrimmuſchi, tee neko wairs pahr to pohtu nerehſkinajoht; teem atreebuehſs wiſſa gohdiga ſaimneeziba, fa teem wairs naw wehrgi, kas falpo un pee fa ſawas duſmas iſlaſt. Bads teem jau ſlattotees drohſchi pa lohgu eelſchā, bet tas wehl nespēhj lepnū wehrgu-faimneeku ſtihwu prahtu lohziht. Tee labbat eet

luppatas gehrbuschees pa eelahm salassicht preefch usturra tahdas leetas, fo pirmak ne saweem sunneem nebuht dewuschi un labbak pee saldateem deedele, ne ka strahda darbu. Seemelneekeem tee sihwi ee-naidneeki un atreebjahs, fur tilk warr, negribbedami nebuht sinnah, fa tee ar scheem effoht weenas walstes beedri. Pee Seemelneekeu beedribas komitejas pahrtiklu deedeledami, tee scho waldischana lamma un neewa ka sinnadami; winni sakka, fa Seemelneekeu waldischana effoht wiinxus par nabbageem padarrijuse un ta til effoht masa dakkla ween no ta laupijuma, fo ta taggad wiinneem almettoht. Newarredami wairs ar eerohtscheem rohla Seemelneekeem pretti zeltees, tee sawas dujmas islaishoht pee teem nabbageem ne-apbrunnooteem Neegereem. Tee, tilko leekotees mannih, fa winni effoht brihwi, — jeb arr gluschi bes nefahda eemesla teekoht us negantako wihsit fisti, ee-wainoti un arr nokauti. Til neganti un besdeewigi tee agrakajee wehrgu-turretaji effoht palikkuschi, fa tee pahrnahldami, few til johlus taisidami, saweem zitt-reisejeem wehrgeem nogreeshoht deggonu, ausis un luhpas. Rasktajis stahsta, fa weenā deenā pats ar sawahm azzibm redsejis peezus plikkus Neegerus, kam ausis nogreestas; zitti bijuschi ar aissgreesteem fakleem, zitti atkal, kam wissa meesa fadausita ar rungahm un akmineem. Ta wehl dauds zittas breefmas sihmes redsamas, fo negribbahs peeminneht un dauds gaddi wehl pa-ees, kamehr ihstenā fahrtā eegruntehs, jo tee uswarreti wissur, fur til ween warr un ka til ween spehj, leef eemeslus zetta. — Kas jo drihsak to semmi warretu zelt, tas buhtu andele, bet naudas wiinneem naw un bes naudas us parradu arri Neegeris negribb wiinneem strahdaht, jo tas sinn, kahdi winni slifti mafataji. Gan wiinneem padohms dohts, lai zittus gabbalus no sawas semmes pahrdohd, fa teem buhtu nauda, ar fo to atliskuschi dakkla lilt ap-strahdaht, bet tas padohms arr negeld, jo pirzeju truhfst. Ka rahdahs, tad tas berrigais padohms, to semmi atkal west pee lablahschanas buhs tas, fa ja-eelaisch te zitti eedsihwotaji no Seemelneekeem un no Eiropas, kas mahk un gribb strahdaht; warbuht, fa us tahdu wihsit arr tee wezzee eedsihwotaji dabuhs lusti us darba.

Ka taggad Linkolna slepkawibas beedri teek tiriditi un ismelleti, to jau sinnam un sawa laika dsirdefim, kahds spreediums pahr teem tilks dohts. Boota brahlis Junius, arri bijis par lihdosinnataju usdohts un hanemts, bet teesas to par newainigu atradduschas, effoht palaiduschas wakk. — Daschi leelmanni gribboht presidentam Dschonsonam eeteilt, lai tas wehrgu-walsti taggad usslattoht par eekarrotu semmi un lai ar tahm ka ar tahdahm darroht; bet presidents atteizis, fa ta nederroht darribt, jo tahs til effoht no dumpineekeem atswabbinatas semmes un tahs waijagoht atkal waddiht sawas wezzas pehdas eelschā, fa jau agrak bijuschas. — Indianas dakkla 23schā Juni diwi djselju-zetta brauzeju rindas saduhrahs kohpā;

weenā bij saldati un ohtrā mantas, abbeju kurrinatagi un moschihnu usraugi dabbuja gallu. Kamehr nu abbeju rindu waddoni sawā starpā strihdejahs, karschs no wiinneem pee schahs nelaimes wainigs, tamehr nahza trescha rinda, kas saldatu waggonos espeedahs um zaur fo 15 zilwei gallu dabbuja un 160 tilka sadraggati. — Presidentam leelā pulka nahloht grahmatas, ar fo schehlastibu luhsahs tahdi, kas pee dumpja wainigi.

No Meksikas nahk daschadas sinnas: weenā stahsta, fa Juarez leisera farra-pulkus pahrspehjis, ohtras attal stahsta, fa leisera farra-spehls Juareza pulkus fakahwis, ta, fa ifreis newarr wis sinnah, kam taijniba. Taggadeja sinnā stahsta, fa leisera farra-spehla pulks farra-waddona Negrete pulkus fakahwis. Teem effoht krittuschi 700 un 2000 no teem sawangoti un leisera pulki arr eemantojuschi to pilsfehltu Kamagro. Ja tas teesa, tad Meksikas seemel-walkara pusse no Juareza farra-pulseem buhs istihrita. Taggad gan wehl ta rahdahs, fa Amerikas fabeedrotas walstes par Meksiku neko negribboht sinnah; bet kad ta patte sawā semmē atkal buhs no gruntejushehs pee meera, tad gan redsehs, woi ta ta meerigi patauf, Eiropescheem Meksikā palikt par fainneekem. — Zittas sinnas stahsta, fa ruddeni leelus farra-pulkus Juarezam wirsū laidischoht, zaur fo zerrejohht winnu pagallam isnihzinaht. Novembera mehnesei Juarezam presidenta gaddi heigchotees un tad winsch newarreschoht wairs us to patautees un atsaultees, fa winsch strahdajohht tautas wahrda, fa no tahs iswehlehts un eezelts semmes waldineeks.

Wissu-jannakahs sinnas.

No Rihgas. 30tas Jundi deenas walkara pehj pullst. 10 Sässlaufā liggera Kalnina mahjā iszeh-lahs ugguns-grehls. Ugguns issprukka sirgu-stalli, tur fahdam farra-wirsneekam diwi sirgi stahweja. Nodegga ne ween ta liggera mahja un tur klahf pee-berrigas ehlas, bet arri ta darba-wihra Mahtin Martinow mahja ar zittahm ehlahm. Farra-wirsneekam sadegga diwi sirgi, kas 300 rublus mafajuschi. Ugguns-sprizzes mas fo warrejuschas palib-dseht tadeht, fa uhdens peetruhjis. Dohma, fa ugguns stalli iszehlees zaur kutschera neprahktigu smehkeschchanu.

No Warschawas. Us augsta leisera wihs-augstaku pafluddinaschanu Oktobera mehnesccha galla pa wissu Bohlu lehnina walsti nemshoht refruschus 5 no 1000. Par to parradā palikkuschi dakkla wehl nemshoht no 2000 eedsihwotajeem 3.

No Moskawas. 22trā Jundi te wairak stundas no weetas plohsijahs warrens pehrkona wehtra leetus ta, fa pa mas azzumirkteem Neglinnaja eelā no wissahm pushehm safkrehja kohpā pluhdi wairak pehdas augstumiā, fa wissi pagrabi un appaftschas tahschas mahjas peepluhduschas schinnī pilsfehlas dakkā. Uhdens us eelahm bijis til leels, fa wihsrem, kas zauri bridduschi, lihds kruhtihm fneedsees un weens

zilwels effoht noslizis. Skahde leela notikuse pee mahju leetahm un bohdu prezzehm, un weenā zulkura bohdē wiss zulkurs ismirzis.

No Konstantinopeles. Sultans effoht ap-firdsis ar nahwigu flimmibū pee galwas jmadsenehm, bet tak atkal atlabbojees. Egiptes wize-lehninkam sultans gribboht atdoht arri pahrwaldiht tahs semmes, kas winnam pee Afrikas kraasteem un pee farkanahs juhras.

No Londones raksta, ka Franzschu Keisers Napoleons atkal atjaunojis sawu padohmu, us ko jau pehrn puhlejabs un tihloja, prohti, us longressi fa-aizinaht wissas Eiropas waldischanas kohpā, kur taggad tik gribboht pahrtaihft to Wihnes protokolu no 1815ta gadda. Schoreis dauds waldineekti un arri Kreewu augstais Keisers Aleksanders effoht ap-fohlijsches us to longressi fa-eet.

Semkohpibas israhdischana Nihgā.

Kā jau schinni lappinā lassijuschi, sinneet, ka no 15ta lihds 22tru Juni f. g. Nihgā tikk semkohpibas leetu israhdischana noturreta. To, ko lihds schim awises sinnamu darrija, zauri lassijis, daschs labs awijschu lassitais jautahs: „kas irr semkohpibas leetu israhdischana, ko gan warr no semkohpibas leetahm rahdiht tā ka us Nihgu wehrte buhtu braukt, lai warretu semkohpibas leetas skattitees un kad man arr laika un arri eespehshana buhtu us turreni nobraukt, ko gan ta redsefchana man labba derretu?“ — Bits atkal falka: „nu ko lai es tur darru, man nekas newa ko rahdiht un arri neirr kreeti wassas!“ Bet tee kas Nihgā bijuschi un wissu redsefchana us mahjahm brauktdami pee fewis runna: „bij gan ko redseht, fuhru deenik tik dauds laudis, kā bittes, daschdaschadi jaukumi, musihlis un tik dauds maschini — wissu skattotees tihri dullam japaleek.“ Bits atkal falka: „bij gan smukti firdsini, itt kā nosibditi; kur tad nu mehs ar fawemel kelscheem nemas nedrihstam rahditees. Gohtinās arr gohds Deewam nekas nekaiteja, bija smukti lohpini, gluddas kā pelles, un tad tesmens wessels flehps; bet ko tad tur nu brahlift runnah, tahs jau irr pawissam zitta flakka, tāpat kā tahs Sprantschu aitas. Tahdi lohpi gan irr ar tihru maiši ween barroti!“ Lai nu schahdahm un wehl daschahdahm runnahm warretum preefschā steigtees, gribbam schē ar ihseem wahrdeem isskaidroht

- 1) kapehz semkohpibas leetu israhdischana teek turreta,
- 2) ko tur rahda,
- 3) ko tur mahzamees un
- 4) kahdu labbumu semkohpibas israhdischana mums atnefs.

1) Wiss eet us preefschu un dsennahs pehz pil-nibas, wissas gudribas un wissi ammati teek jo deenās pilnigaki, jo zilwels, kam jau no augshenes ta garra spehls irr dohts, aisseenu dsennahs tikt pil-nigals. Arri ta taggadeja laika straume jo ahtri

ween us preefschu wilnodama muhs few lihds raudama spesch us preefschu dsjhtees, mums spesch ne ween strahdah, bet arri dohmaht kā irr jastrahda, ja negribbam zitteem pakkala palikt. Winna muhs spesch mahzitees wissu pasiht, gudroht, wissu pahlift un steigtees pehz ta kert, kas mums derrigs, — jo tikkai garra spehls un sapraschana uswarr wissu, kas muhsu lablahschana aissawe.

Lai issatris, kas zaur sawu ismannigu sapraschana dohma dauds uswarrejis effam, par sawu puhliau lauschu preefschā weenu atsibschana jeb spreedumu dabbu, waijaga tahdas weetas, kur laudis ūavā widdū par tahdahm leetahm warr spreest un lai arri laudis jo ahtrali warretu mahzitees to labbu atsiht un peneemt, lai winni tiku muddinati teem lihdsi dsjhtees, kas jau irr tikkuschi preefschā un lai neweens wairs nesinnschanā paliku, bet tikkuschi pilnā atsibschana warretu staigaht, waijaga tahdas israhdischana noturreht. Tā tad arri teek daschadas israhdischana noturretas, zittas kur tikkai skunstes leetas ween redsam, zittas atkal kur tikkai bildaes ween un zittas atkal, tā kā 1861mā gaddā Londones pilsfehltā bija israhdischana, kur no wissahm pasaules mallu malahm dauds un daschahdas leetas bij sawestas, ar weenu wahrdū falkoht, tē bija sawestas mantas wissadas, kas ween pasaule irr atrohdamas. Maßlawā wehl schobrihd teek leela israhdischana un Kēlnes pilsfehltā (Köln) tikk semmehnefti leela semkohpibas israhdischana noturreta. Preefsch semmes fainmezzibas teek israhdischana zittas semmes jo beeschi ween noturretas. Lihds ar schahdu israhdischana sapulzijajahs lohti dauds semmes fainmeeki, kurri nolikta weeta fanahl un par semmes kohpschana un daschahm zittahm pee semmes kohpschana peederrigahm leetahm farunnajahs un nospreesch. Tē isteiz un pamahza zitti, ko paschi irr isprohwejuschi un par labbu at-radduschi un dabbasbibbinataji atkal dabbaslikumus isskaidrodami mahja dabbas eelschligu buhschanu pasiht u. t. j. pr. Lai tautas us preefschu tiku, irr schahdas israhdischana lohti waijadfigas un ihpaschi pee semmes fainmezzibas, jo tē wehl waijaga dauds fweedreem welti liht, pirms wissas gruhtibas buhs uswarretas. — Arri to nekad nedrihst aismirst, ka semneels, kas ar fweedreem maisiti preefsch augsteem un semmeem no semmes panahl, irr walstibas grunte un walsts lablahschanas stiprums. Tapehz waijaga pa wissu preefschu luhkoht to semmes kohpeju zelt un — zaur meesfigas lablahschanas arri garrā moħschanas teek wairota un eestiprinata. Augsta waldischana gribbedama sawu lauschu un eelschligu lablahschana zelt, irr atwehlejuse schahdas israhdischana noturreht un Widsemmes semmes fainmezzibas fabeedroschana bija ta fakne, is kuras schi israhdischana tē Nihgā zehlahs. Winna jau preefsch diweem gaddeem bij nolikuse schahdu israhdischana noturreht un lai gan schi israhdischana winni deesgan raires un tehrinu darrija, tomehr kā dsjrdam, winna zerre

atkal pehz kahdeem gaddeem schahdu israhdischanu Rihgā noturrecht. Gohds un flawa lai teem atskann, kas par tauschu labklahschamu gahda un lai teem druwas salto, kas no puhlna un tehrina neatrujabs uppurus wisseem par labbu nest. Mehs zerrejam, ja Deews mums liks to nahloschu israhdischanu pedschwoht, daschu jaulu stahdu redseht, kusch zaur scho israhdischanu neezigā fehllā isfehts, tad kupli saltohs. — Kā sinnam, semkohpibas israhdischana irr semmes-kohpeju sapulzinaschana: tē semmes-kohpeji atwedd sawus ihpaschi wehrā-leekamus lohpus, kas irr wai kreetni itt no kahdas jo derrigas flakkas, jeb no zitta kahda teizama tikkuma. Zitti atwedd no semmes panahktus auglus, kurri irr zaur ismannigu kohpschanu teizami un apbrihnojami. Semmes kohpschanas rihku fabrikanti atwedd daschahdas maschinas, furras semmes-faimneeks mahzahs tē pasicht un ischikt, fura maschine jeb zits kahds semmi kohpjams rihks winnam derrigs. Tē warr semmes fainneeks to labbaku preeschewis ismelleht un nöpirkt; jeb kad pats kahdu rihku irr isdohmajis, warr rahdiht, lai tee, kas wairak proht, winna apsprech, ka pats warr mahzitees pasicht, kas wehl pee ta truhfist un t. j. pr. Arri tē teek daschahdi flakkas lohpi preeschewahdhschanas atwesti, furrus ikkatrik pehz sawas wajadsibas warr ismelleht un apgahdaht. — Lai nu arri to ihpaschu wehrti no ikkatas leetas jeb lohpa fewischki warretu nospreest un tohs ihpaschneekus zaur gohda-sihmehm, gohda-makku jeb gohda-raksteem us-teift un zaur kurreem us preeschu wehl jo wairak dschtees winnus warretu muddinah, het lai arri taudis paschi fewischki mahzitohs par taydahm leetahm spreest, teek weena komiteja no semmes-kohpejeem un labbeem lohpu un rihku pasinnejeem zelta, kas lai ikkatrik lohpu un ikkatrik maschian jeb zittu kahdu leetu aplubko, par to nospreesch un kam nahkahs, tam lai tays gohda-algas isdalla. — Schahda israhdischana paghre dauds un daschadas eerikteschanas, leelu ruhni, dauds pajumta u. t. pr., un wiss tas makfa naudu. Lai nu to, kas irr isdohts, warretu atdabbiht, irr aiseewenu pee schahdahm israhdischanahm teem, kas gribb flattitees eet, eelaischamas biljetes japhehk un ar schahdu eenahfschanu teek tee zaurumi lahpiti, kas maklam zaur eerikteschanu bija plehsti. R. L.

(Us preeschu wehl.)

Tome 10

Sinna manneem mihteem tantas brahleem.

Leesa kas teesa! Taggadejee laiki ar misu sohleem eet us preeschu. Par to, kā us semmehm eet, jau nelo nefazifchu; to, manni mihti brahki, paschi deesgan labbi sinnat. Stahstschu, ko atkal esmu pedschwojis pilsschta. Pirma leeta ta semkohpibas israhdischana, kas schinnis deenās bij redsama. Nuden, ka wehrtes gan to redseht, ihpaschi semneekam, pee fura fainmeekbas wiss tas peederr. Sinnu, ka daschi, kas scho lassihks, paschi tur buhs bijuschi un ar sawahm azizhm wissu to jaufumu redsejuschi un

tadeht par taunu nenems, ka tik masumu ween peeminneschu. Semmes-kohpeju maschines, — ak zit leels pulks to tur bija, preesch dauds un daschadeem darbeam. Pahr tahm tik falku: kad eekulstimees wairak naudā, tad tahdas maschinas jau pirkim un tad muhsu pahrgalwigee salpi, kas taggad nesinn, zit deesgan leelu lobni prassht, warrehs pehz patikschanas atpuhstees. Bet pahr teem lohpineem, lohpineem, pahr teem bij to brihnetees un preezatees! (Medob-majeet tikkai, ka es ar skaudigahm azizhm effoht apbrihnojis.) Nebiju wehl ar sawahm azizm redsejis tahdas gohvis, til leelas un ar tik leeleem tesmineem, ka newarreju papreesch eedohmatees un jatizz gan, ka tays lihds 30 un wairak stohpus peena par deenu dohdoht. Kas tee par sklaisteem sirgeem, no semnekeem pascheem audsinati — pee jahschanahs skrehja kā pats wehjschs un zitti atkal willschana wilka wairak ne kā 400 pohdus smaggu wesumu! Kas tays par aitahm un zuhlahm, kas par gaiteem un wistahm un t. pr.! Pateesi, kas tā ko naw redsejis, tas irr muzzā audsis un pa spundi barrohts, tauds arr zittu nelo nesinn, kā valkt pee sawahm tehwu-tehwu eraschahm; jo no ka winsch to labbaku mahzisees, kad naw to redsejis. Tizzu drohfschi, ka wissi tee, kas schinni israhdischana bijuschi, wairs nepaliks kā pee meeta peeseeti, bet dschhees sawu fainmeekbu zittadi eegrohsicht. — No tejenes gahju us Hinnen skunstes jahtneeku mahju, gribbedams redseht, kahda ta skunstiga jahschana effoht. Sawas 20 kapeitas nomafajis, gahju eelschā. Patlabban arr jahschana esfahkahs. Ak tu mannu baltu deenim! kas to buhlu warrejis fizzeht neredsejis, ka sirga lohpam tahdas skunstes warr cemahziht, ka danzo pehz musibla! ir wehrs, smaggais lohps, to skunsti proht. Bet tee jahtneeki paschi — tawu neredsetu brihnumu, — jahj tu tawas nedeenas! Ar weenu paschu gahju us sirga stahwedams, kad sirgs skreen pillā skreeschana, tee wehl pastrahda daschus barbus, lezz pahri pahr leelu dekki un friht atkal ristigi sawā weetā us sirga muguras kā bijis, — skaidri jadohma, ka tee pa gaifu skreen. Bes ta wehl dauds zittas skunstes tee isdarra, pee ka tew galwa reiboneem ween eet. Ne ween wihereschi, bet arri seeweefshi un behrni tays apbrihnojamas skunstes proht. Lai gan jafafka, ka us semmehm weffeliga dschhe, tak jafafka, ka, kas zilviku ismannibu un skunstes gribb redseht, tam pilssehta ja-apmekle. Wissu to isteilt, ko schoreis redsejis un peedschwojis, to nespelju wis. Teifschu til, kas bei-dsoht wehl gaddijahs. Redlika funga teizamā Englischi magasihna iskaptes sapirzis, gahju us Kamarina funga leelo bohdi pee rahtuscha, tur sawas zittas wajadsibas eepirk un tam arri ko pahrmest, ka pehn mellojis. Toreis winsch fazija, ka effoht no Seihnas apstellejis skafatas tehjkannas, un ka satram, kas wissmasaf 5 mahrzinas tehjas winna bohde pirkshoh, weenu taydu kannu dahwinashoh. Stahstija toret, ka jau Mai mehnesi tays kannas tiffshoh atwestas;

bet nu jau wairak fā gads pagahjis un daschi manni nahburgi manni jau tifka rahjuschi, fā tee tehju pirkfuschi gan, bet Ramarina fungam tahs fohtitas kannas ne-effoht wis. Rikti bohdes-lungs manni wehl pastinna un mihligi waizaja, fā man fahjotees. Kad nu tam fahku stahstikt, fahds man frusts ar to pehrnaju apfohlichanu, tad bohdes-lungs nefo neatbildeja, bet gahja pee plaukta, panehma fkaistu ar raibahm un selta puklehm apmahletu tehjas kannu un to man fneedsa. Kad man stahstija, fā aiskarveschanahs effoht zaur to notikkuse, fā kuggis tahs kannas aissweddiss us zittu pilsehtu Englandē, no kurrenes tahs agraki newarrejuschi atwest, fā schinni wassarā. Taggad lai tik nahkohf tehju pirk, buhschoht fakris, las wissmasak 5 mahrzinas tehjas pirkfchoht, dabbuht fawu kannu. Zulkuru preefsch tehju arr warroht pee winna wisslehtak dabbuht, kad galwahm pirk u. t. pr.

Pee mahjneela nonahzis, tuhlin likku tehju taifift tai jauna fkaista kannu un no mahjneeka papihri un spalwu isluhdsees, fchohs wahrdus tēpat Rihgā farrastiju. Rihta eeschu pee Mahjas weesa drifketaja, warr buht, fā wihsch arri schoreis manus ralstus usnems, fo ralstu faveem tautas brahleem par sinnu.

Durris Kaufchein.

Sahles pret lohpu bisofchanu.

Nu nahf tahs karstahs funnu-deenae, fur dunduri, muschias, ohdi, spahres, spindseles un las sinn fahdi spahrnaini luffaini gohwu un sirgu-lohpus mohza, fā newarr dabbuht ehst, bet fkeen fā traffi. Baur tam zettahs fainnekeem leela fahde: pirmā fahrtā gohwis nedabhu ehst — tapehz mas peena dohd; oħtrā fahrtā fkeen labbibā un tur fahdi darraz; tre-fchā fahrtā fkeenoht fakarsuschees, lezz uħdeni un ja-aufstejahs (fahsaldejahs), paleek slimmi un tħadha wihsē eet daudsreis pohsta; zettortā fahrtā gannan-lħbdji jaħi, lai gan tam „ne dundurs astē, ne wahle peere“ naw.

Wisswairak „spindsele“ pee mums lohpus mohza; winnu warr pee tam pasiħt, fā ta ittin fmalta dseed un ar fawu garru dehjamo asti gnihdas lohpeem ee-dehi. No gnihdahm zettahs pehzak fahvuri, las arri lohpus mohza. — Spindseli lohpi paschi itt labbi pasiħt, jo kad dunduri, muschias un ohdi ween lohpam mahzahs wirfū, tad wehl ihsti neħbi; bet kad spindsele fahkt, tad skattahs us weenu pufsi, us oħtru pufsi, tad fassit fahjas, asti augħċha, mesħa eelfċha, wai labbibā, uħdeni, wai fruhmōs eelfċha, fā un fur nu gaddahs. Gohwis wisswairak biħstahs no spindseles; jo fakki karstā laikā lohpeem tuwumā: „bis, gohtin, bis, bis, bis, dundurs astē, wahle peere,“ tad redsejt, fā tuhliet biso. Schi „wahle“ buhs gan laikam ta patte spindsele.

Sahles pret scheem lohpu-mohzitajeem (mufchahm, dundureem, spindselem u. t. j. pr.) irr: Insektentinktur. Insektentinktur warr opteekē dabbuht; fħo fahli famaifi ar uħdeni un apflappina lohpus

zaur-zaurim. Smakkas deħt dunduri u. t. pr. pee lohpeem nenhaks. Labbi buhtu, ja fakts lohpu turretais isproħxwetu, fahda smakka ohdeem, un zitteem tahdeem, nepatifik, warr buht useetu fahdu wehl labbaku fahli pret fħo nislaimi. J. Nosalk.

Seewischku prezzeschana Parisē.

Sawahm fmukkrahm lassitajahm fħeħ doħdam derriġu aprekkinaschanu, las fā zerram winnahm iħsteni pehz praħta buhs, jo winnas tē warr eeskattiħt, fahdā wezzumā feewiħħlas wisswairak teek isprezzetas. — Sprantschu galwas pilseħta Parisē klie no basnizu grahmatahm tuhkfostħi prezzeschanas israfslitas un eelsch 13 nodallahm eedallitas, furras israħdijahs:

	32	prezzeschanas	starp	15	liħds	16	gaddeem,
101	"	"	16	"	17	"	
219	"	"	18	"	19	"	
233	"	"	20	"	21	"	
165	"	"	22	"	23	"	
103	"	"	24	"	25	"	
60	"	"	26	"	27	"	
45	"	"	28	"	29	"	
18	"	"	30	"	31	"	
14	"	"	32	"	33	"	
8	"	"	34	"	35	"	
2	"	"	36	"	37	"	
1	"	"	38	"	39	"	

Muhfu semmè feewiħħlaħm no 15 liħds 20 gaddeem wezzahm til daudi puhlina ar prezzeschanohs, lepposchanohs un bruhtganu braħkefħanu, tā fā winnahm tee pilni peezi gaddi nedohmajoh gausħam ahtri aissħreen; fadeħt tad arri retti fahda meita preefsch nodiħwota 20ta gadda teek isprezzeta. St.—a.

Luhgschana.

Ka dsirdejuschi, effoħt isgħajnejha għadda ap waffaras fweħħleem Dikklos Latweeschu dseedasħanas-fweħħi noturret, fħogadd effoħt atkal tahdi paschi fweħħti Baun-muijsħa swinneti. Latweeschus un Latweeschu drangus luħsdam fklidras fħinnas mums zaur fħo awies lappinu peesuhi, lai arri zittas semmes-mallas Latweeschu warr preezatees par faveem tautas braħleem, las dseesmā sapulzinaħħas. R. L.

Grahmatu ħinna.

Semmes-kohpejeem, las Wah-ħallodu proħt, us-teżżej, fħo jaunu graħmati:

„Eine wichtige Leben'sfrage der heutigen Landwirtschaft in Betreff der Verwerthung der Delichen und des Knochenmehls.“

Dabbujama par 30 kap. f. pee Rihgas graħmatu loħpmannaeem.

Rihgħa pee Häcker funga palikka gattawa un turpat irr dabbujama fħahda graħmatina:

Obħas (garrigas) dseesminas. Garrigu dseesmu miħloajeem par labbu fħahs 100 dseesminas farafslitas. — 50 lappu pusses. Malha 12 kap.

Miħklu atminnas Mahi. weesa 21. un 26. Neri.

1) Brauzams loħls. 2) Zimds. 3) Linnu audellis.

Sluddinashanas.

Nisrahidams us to schai lappai pee
liku maschinu norahditaju, dorru sinnamii,
fa pee mannis tabs maschinas warr dab-
buht pirst un arri apstelleht.

Heinrich Tillner,
Deklab-eelä Nr. 1, blattam behres
nammam

Gerdutes meitus-fkohla, Ahr-Nihgå, ma-
soja fuhrmann-eelä, Schüya mahjå Nr. 8,
teek libds August mehnesham peenemias
mahgesles no semanym, kam pat mahzi-
fchanu Wahzu un Kreewu wallodå un zittias
sinnaschanas par gaddu jamaksa 12 rubli;
mabzellehm wajag jau dauds mas wah-
zifli mahzeht un peerahdiht leezibu, fa
bakkas jau pobtefas. 3

Nihgå, 1. Juli 1865.

Muth Gödeberg.

Barradu peedslfshanas-rakstus un da-
schadus zittus raktus, so us teefahm lä-
arri zitteem zilweleem laisch, labbus un
rictigus, lä teek pagehrechts, ar flusfu zee-
fchanu un rakstus neispaust, fagahda par
lehtu mafsu Pehterburgas Ahr-Nihgå,
fkohlu-eelä Nr. 7, Kommenga mahjå, pak-
katas fehtä pa weenu treppi augzchä.

Apstelleschanas peenemm riktos no pulfst.
6—9 un vebz puusdeenäs no 2—6.

Kahda mahja ar leelu dabsu teek lehti
pahrohta Polisaden-eelä Nr. 35, netahf
no schwandari-stasseem.

 Masa mahja ar faknu dahrsu
un pagrabu teek pahrohta masa
reepu-eelä Nr. 9, netahf no leela pumpja.
Klaftakas sinnas turpat. 2

Sillu wahgu-fmehru, kahdu jan
agrakos gaddos effam pahrdewuhi, preefsch
fkohlu un dselsu-fschim bruhkejamu, warr
dabbuht par lehtu mafsu pee 5

R. Marschütz & Co.,
pee wezza fwarn platfcha.

Saweeem draugeem darram sinnamii,
fa taggad effam fagahdajuschi drifketu
pamahzifchanu, lä seepes jawahra un fa
fakram, kas pee mums seepju fahli pirk,
tahdu pamahzifchanu dohsim libds. 1

A. un B. Wetterich,
fawä apteeku-prezzu un pahrwu-bohde,
masaja Minz-eelä Nr. 2, blattam
Pehter baßmizai.

Uspisch muischä, Leepuppes draudse, teek
semneku mahjas pahrohtas. 3

Kohsnesses draudses Stukman vagasta
Bolgalw mabjas faimneekam, Jurräm
Skudre, 21. Juni nafti issagti diwi fregi:
weens behrs 9 gaddus wegs, ar melnu
astu; obtrs ahblains, 6 gaddus wegs. Kas
tobs fregus atdabbuhs un Stukman mu-
schä noweddihs, dabbuhs 30 rublus fud.
pateizibas naudas.

Libds 1. Juli pee Nihgas irr atnahkuschi 1078 fuggi un aissahjuschi 850 fuggi.

Abbildung redakteurs A. Leitan.

No zensures atweblehts.

Zettortdeen tai 11ta Juni 1865 kahda
gaspascha us tirgu fweestu pirlama, aiss-
mirfuse pahrdewejam aismaskah. Pahr-
dewejas fawas naudas dehl lai meldejohs
Pehterburgas Ahr-Nihgå, Nikolai-eelä
Nr. 2. 3

Ed. Bietemanna un Co.
pakk-fambari un pahrwu bohde,
Pehterburgas Ahr-Nihgå, pretti Balloschä
eebraufschanas weetai, pahrdohd par leh-
talo tirgu tohs flawetohs papirofus no
Petrowa Pehterburga, fa arri tabaku un
zigarrus no zitteem fabrikeem — par fabrika
tirgu. — Tapat arri schwel-fkohzinus fastes
un pakkas par fabrika tirgu.

Karl Jansena
schaujami-rihku magashnu,
Marstall-eelä Nr. 14,

warr dabbuht vebz fakram wehleschanabs
ittin lehti dubbeltsplintes, rewlwerus, wif-
fadus mohdes taisitus, lä arri wiffadus
jaks-rihkus, daschadu svehru galwas un
turklaht ihpachhi peeminnam, fa wiffi tee
schaujami rihki no tejenes flintu meistera
Th. Brausera rubpigi irr isprobhwei un
pahrlabbi fur wajadsigs, un fa schis
vats meisteris to pahrdohfchanu rihko. 1

Kaipenes muischä, Maddalenas basnizas
draudsé teek semneku mahjas no wiffada
seeluma, par mehrenu mafsu pahrohtas.
Skaidrofas sinnas isdohs Kaipenes mu-
schas waldischana. 1

Grofs un Papenguth
wihna pagrabbä

L. Kaula mahjå, pretti Wehrmanns dahr-
sam, warr dabbuht: Spanijas bischofu,
Kanehl-wihnu, balto un falkano Portwihnu,
Ruskat Linelli, wezzo Malaga, daschadas
sortes Jamaika rumu, un lehtu Frans-
wihnu un Porteri. 2

Belgawas Ahr-Nihgå Bönen-hallä irr
diwas mahjas ar kartuppelusemmi pah-
rohtas. Klaftakas sinnas turpat tai
mabjå Nr. 68. 2

Daschadas bohniwillas dsijas no tabs bohniwillas wehrptuwes
us Strasdesmuischu pee Nihgas, teek pahrohtas tai bohde falku-eelä
Nr. 15 par fabrika tirgu.

 Pirzeji warr drohfschi buht, fa nekahdas num-
muru pahrmihschanas nenoteek.

Sinna.

Zant fahem raksteem sinnamii darru,
fa par fkrhder-meisteru te Nihgå esmu
nomettees dshwoht, masaja Kalei-eelä Nr.
25, Grafs funga nammä, netahf no kalku-
elas un tas nams irr vazcha Kalei-nu
Steg-eelä stuhri. Es apnemmohs par to
lehtalo mafsu taishti wiffadus wihrifschu
mundearns un vebz tabdas mohdes, fa til
fartis wehlahs un zerru, fa ickatris ar
mannu darbu buhs pilna meerä.

Skrohder-meisters Heinrich Leitan.

Wiffadas atflehgash, daschadas durru-
enges, lohgu flenges, fa arri englischu
dehku-, fudmallu- un schlehrs-sahgi, katti
un zitti animatneku rihki par lehtu tirgu
irr dabbujami tai tehrauda prezzi bohde
pec

George Uckche,
Selgawa, appatsh kolonadeem № 110.

Pee-fwarreneefä.

Tai jaunä fahls- un filku-bohde,
fas eetaista Nihgå, Lomanoffowa nammä,
pretti jaunajeem linnu-fwarreem, warr par
to lehtalo taisnu mafsu dabbuht fahli
un filkes pa leelahm un pa masahm
dallahm, fa til fakram patih to prezzi
pirkt. Bohdes funga apfchla, fakram al-
welam, lai tas buhlu augstis woi sems,
un woi tas pehrk muzzu, woi pohdru fabls,
wesselu muzzu, woi weenu vazchu filki,
woi pats fahli buhdams, jeb til zant rak-
steem apstelledams, labbu un rictigu prezzi
doht par rictigu un taisnu mafsu un ar
fakru fatkees mihligi un lä peenahkabs.

Nihgas kreisje, Suntaschu draudsé un
Suntaschu muischä, tiks no Zurgeem
1866ta godda trihs lohypumuischias, fakram
ar 100 libds 140 puhruweetahm tibruma
semmes ar tahm turklaht wajadsligabim
plawahm un gannibahm us naudas renti
isdobtas. Klaftakas sinnas pee Sun-
taschu muischas waldischana. 3

Weena zihka irr fakerta un warr to
atdabbuht prett fahls issluddinashanas
atmalsu Maskawas Ahr-Nihgå, ais reepu-
mabjå Nr. 31. 3

Daschadas bohniwillas dsijas no tabs bohniwillas wehrptuwes
us Strasdesmuischu pee Nihgas, teek pahrohtas tai bohde falku-eelä
Nr. 15 par fabrika tirgu.

 Pirzeji warr drohfschi buht, fa nekahdas num-
muru pahrmihschanas nenoteek.

Theodor Psychlan.

Linnu dsiju pahrdovhchanan.

Wiffas sortes linnu un pakkulu dsijas preefsch audelkeem, maiseem un
tihkleem warr atkal dabbuht tai dsiju bohde fungu-eelä pretti bekerim
Kalfbrenner, Nr. 12. Kad no daugawas pa zuhku-eelä libds fungu-eelä
eet, tad ta dsiju-bohde atrohnama pa freisu rohku tai stuhru nammä fur
kohka wihrs ar dsiju pakkahm pee feenas. 6

Driskeits pee Ernst Plates, Nihgå.

Nihgå, 2. Juli 1865.